

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z TECHNIKI – klasa IV

Przy ustalaniu stopni z techniki brany jest przede wszystkim pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu oraz indywidualne psychofizyczne predyspozycje i możliwości dziecka, jego motywacja, zaangażowanie w wykonywane zadanie, obowiązkowość, systematyczność i pilność, stosunek do zajęć, umiejętność pracy w grupie, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, pozytywna postawa wobec przedmiotu.

➤ **KRYTERIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH:**

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego zdobywania wiedzy (wymagań podstawowych dla danej klasy),
- nie potrafi rozwiązać najprostszych zadań, nawet z pomocą nauczyciela,
- najczęściej jest niezaangażowany, nie przynosi materiałów na zajęcia i w lekceważący sposób podchodzi do podstawowych obowiązków szkolnych,
- nie wykazuje zainteresowania zajęciami technicznymi.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował wymagania podstawowe dla danej klasy w niepełnym zakresie; ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, jednak nie uniemożliwiają one dalszej nauki,
- z pomocą nauczyciela wykonuje większość zadań o podstawowym stopniu trudności,
- wykonuje zadania z opóźnieniem,
- pracuje niesystematycznie,
- wykazuje bierny stosunek do przedmiotu,
- w pracy grupowej realizuje zadania o niewielkim stopniu trudności, wykazuje niewielką samodzielność i zaangażowanie.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności (wymagania podstawowe dla danej klasy),
- pracuje, ale nie jest w pełni zaangażowany na lekcjach,
- stara się systematycznie pracować na lekcjach, ale wymaga pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów,
- rozwiązuje zadania o małym stopniu trudności,
- wymaga zachęty do pracy i więcej czasu na jej wykonanie,
- w pracy grupowej wykazuje się przeciętną samodzielnością w kierowaniu i organizacją pracy, wykonuje proste zadania koncepcyjne.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w dobrym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane dla danej klasy,
- jest pracowity i chętny do pracy,
- jest zaangażowany, przynosi materiały na zajęcia,
- na lekcjach rzadko korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów,
- w pracy grupowej wywiązuje się z przyjętego zobowiązania, wykonuje powierzone zadania w stopniu podstawowym,
- w czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w bardzo wysokim stopniu wiedzę i umiejętności (wymagania podstawowe dla danej klasy i w niepełnym zakresie wymagania ponadpodstawowe dla danej klasy),
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne oraz praktyczne,
- pracuje systematycznie, samodzielnie i efektywnie,
- wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcjach,
- pracując w grupie, samodzielnie wykonuje przydzielone zadania, w pełni wyczerpując temat,
- odpowiednio organizuje swoje stanowisko pracy i zachowuje podstawowe zasady bezpieczeństwa.

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w celującym stopniu wiedzę i umiejętności (wymagania podstawowe i ponadpodstawowe dla danej klasy),
- biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami oraz wiedzą, wykorzystuje je w praktyce, również w sytuacjach / zadaniach nietypowych.
- pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym,
- jego prace wytwórcze cechują racjonalizatorskie podejście i nowatorskie rozwiązania,
- wykazuje się bardzo dużym zaangażowaniem w pracy na lekcji, próbuje samodzielnie przekazywać wiedzę techniczną swoim rówieśnikom, np. podczas prezentacji na lekcji,
- bierze udział, odnosi sukcesy w turniejach BRD oraz innych konkursach,
- pracując w grupie, kieruje się zasadami współpracy, ale również dokonuje sprawnego podziału ról między poszczególne osoby, jest w pełni odpowiedzialny za przydzielone mu zadania, z których wywiązuje się celująco,
- podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.

➤ **WYMAGANIA PODSTAWOWE I PONADPODSTAWOWE:**

Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania techniki w klasach 4-6 szkoły podstawowej „Jak to działa?!” autorstwa Jadwigi Lukas, Krystyny Onak, Marty Ipczyńskiej i Natalii Mrozkowiak (Wydawnictwo „Nowa Era”).

Technika - klasa IV		
Wiedza i umiejętności ucznia - wymagania		
Dział	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
BEZPIECZNIE W SZKOLE I NA DRODZE	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega regulaminu pracowni technicznej • wymienia zasady bezpiecznego używania narzędzi i urządzeń w pracowni technicznej • przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy • wyjaśnia, jak zapobiegać wypadkom w szkole • omawia procedurę udzielania pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zorganizować nowoczesne stanowisko pracy i określić, jakie narzędzia są niezbędne do wykonania przykładowej pracy wytwórczej • wymienia zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania narzędzi i urządzeń do obróbki materiałów • analizuje przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole • wymienia pojazdy, które mogą

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia znaków bezpieczeństwa (piktogramów) • rozróżnia znaki drogowe według ich kolorystyki oraz kształtu • odczytuje informacje przedstawione na znakach drogowych i stosuje się do nich w praktyce • wylicza elementy składowe drogi • opisuje różne rodzaje dróg • opisuje prawidłowy sposób przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji • przedstawia zasadę działania sygnalizatorów na przejściach dla pieszych • ocenia bezpieczeństwo pieszego w różnych sytuacjach na przejściach przez jezdnię i wskazuje możliwe zagrożenia • formułuje reguły bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię • przedstawia prawa i obowiązki pieszych • opisuje prawidłowy sposób poruszania się po drogach w obszarze niezabudowanym • omawia znaczenie odblasków • określa, na jakich częściach ubrania pieszego najlepiej umieścić odblaski, aby były one widoczne na drodze po zmroku • uzasadnia konieczność noszenia odblasków • wymienia najczęstsze przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych • ustala, jak należy zachować się w określonych sytuacjach na drodze, aby nie doszło do wypadku • wymienia podstawowe rodzaje służb ratunkowych i odpowiadające im numery telefonów alarmowych • wyjaśnia, jak prawidłowo wezwać służby ratownicze na miejsce wypadku • omawia zasady przechodzenia przez tory kolejowe z zaporami i bez zapór oraz przez torowisko tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji 	<p>poruszać się po drogach ekspresowych i autostradach</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnicę pomiędzy pasem ruchu dla rowerów a kontrapasem rowerowym • przewiduje skutki związane z nieprawidłowym sposobem poruszania się pieszych • wskazuje różnice między drogą w obszarze zabudowanym i niezabudowanym • ocenia, z jakimi zagrożeniami na drodze mogą zetknąć się piesi w obszarze niezabudowanym • projektuje element odblaskowy dla swoich rówieśników • udziela pierwszej pomocy w razie wypadku
<p>ROWEREM I NIE TYLKO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia warunki niezbędne do zdobycia karty rowerowej • opisuje właściwy sposób ruszania rowerem z miejsca • wymienia nazwy elementów obowiązkowego wyposażenia roweru • wyjaśnia, jakie znaczenie dla 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy rowerów • wymienia funkcje pojedynczych elementów, z których jest zbudowany rower • określa, które elementy należą do dodatkowego wyposażenia roweru i jak mogą wpływać na zwiększenie

	<p>bezpieczeństwa rowerzysty mają elementy obowiązkowego wyposażenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady działania i funkcje poszczególnych układów w rowerze • omawia zastosowanie przerzutek • opisuje, w jaki sposób należy przygotować rower lub hulajnogę do jazdy • omawia sposoby konserwacji poszczególnych elementów roweru i hulajnogi • określa, od czego zależy częstotliwość przeprowadzania konserwacji roweru i jak wpływa ona na bezpieczeństwo podczas jazdy • wyjaśnia, jak regulować poszczególne układy konstrukcji roweru • wskazuje różnice pomiędzy hulajnogą tradycyjną a hulajnogą elektryczną • prawidłowo przyporządkowuje pojazdy lub urządzenia do grupy UTO, UWR • omawia przepisy ruchu drogowego regulujące ruch hulajnóg elektrycznych, UTO i UWR • wyjaśnia konsekwencje niestosowania środków bezpieczeństwa przez kierującego hulajnogą elektryczną, UTO i UWR • wymienia warunki dopuszczenia do ruchu po drogach publicznych kierujących hulajnogą elektryczną, UTO i UWR • rozróżnia i objaśnia znaki drogowe określające elementy drogi przeznaczone do ruchu pieszych, rowerów, hulajnóg elektrycznych, UTO i UWR • wyjaśnia, kiedy są malowane na jezdni znaki poziome barwy żółtej oraz prawidłowo je interpretuje • omawia sposób poruszania się rowerzysty, kierującego hulajnogą elektryczną, UTO, UWR po drodze dla rowerów, po jezdni i chodniku • wymienia sytuacje, w których rowerzysta, kierujący hulajnogą elektryczną, UTO i UWR może korzystać z drogi dla rowerów, chodnika i jezdni • świadomie korzysta z elementów podnoszących bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego • wyjaśnia, w jakich okolicznościach na drodze następuje włączenie się do ruchu jadącego rowerem, hulajnogą elektryczną, UTO lub UWR • wymienia kolejne czynności rowerzysty 	<p>bezpieczeństwa rowerzysty</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób ewaluowała konstrukcja roweru i jego podzespołów na przestrzeni lat • wyjaśnia, jak dokonać prostych napraw podzespołów roweru • prawidłowo dba o stan techniczny i poziom naładowania akumulatorów w hulajnodze elektrycznej lub rowerze elektrycznym • wymienia zasady konserwacji rowerów lub hulajnogi elektrycznej w dłuższym okresie niekorzystania z nich, np. zimą • wymienia zakazy dotyczące ruchu hulajnóg elektrycznych, UTO i UWR • wskazuje miejsca na drodze, gdzie powinny być ustawione znaki drogowe zapewniające bezpieczeństwo i regulujące ruch • wyjaśnia, w jaki sposób rowerzyści oraz osoby jadące hulajnogami elektrycznymi mogą się poruszać po drogach, kiedy jadą w zorganizowanej grupie • wyjaśnia, gdzie zabronione jest wykonanie manewru wyprzedzania • wskazuje poszczególne etapy bezpiecznego manewru zawracania • prezentuje, jak powinien się zachować rowerzysta w określonych sytuacjach na skrzyżowaniu • potrafi wskazać te z elementów wyposażenia rowerzysty i kierującego innymi urządzeniami, które zwiększają ich bezpieczeństwo na drodze • wskazuje różnicę pomiędzy rowerem a wózkiem rowerowym • zna warunki korzystania z wózków rowerowych
--	---	---

	<p>włączającego się do ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia właściwy sposób wykonywania skrętu w lewo oraz w prawo na jezdni jedno- i dwukierunkowej • prawidłowo wykonuje manewry wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania • stosuje prawidłowo zasadę szczególnej ostrożności podczas wykonywania podstawowych manewrów oraz zmiany kierunku jazdy • prawidłowo określa typ występującego skrzyżowania (m.in. po odpowiednim oznakowaniu) i wymienia obowiązujące na nim zasady pierwszeństwa pojazdów • przedstawia kolejność przejazdu poszczególnych pojazdów przez różnego rodzaju skrzyżowania • omawia, jak są oznakowane pojazdy uprzywilejowane jadące na sygnałach, i wyjaśnia prawidłowy sposób zachowania się kierujących wobec nich • określa, w jaki sposób może być kierowany ruch na skrzyżowaniu • wyjaśnia znaczenie poszczególnych znaków osoby kierującej ruchem • wymienia odpowiadające odpowiednim znakom osoby kierującej ruchem kolory sygnalizatorów • omawia zasady pierwszeństwa przejazdu wobec znajdujących się na skrzyżowaniu pojazdów szynowych • podaje zasady zapewniające uczestnikom ruchu drogowego bezpieczeństwo na drodze • opisuje poprawny sposób zachowania rowerzysty w sytuacjach drogowych, które mogą być niebezpieczne • podaje inne przykłady sytuacji na drodze, nieprawidłowego zachowania uczestników ruchu drogowego, które mogą być potencjalną przyczyną wypadku drogowego, w tym korzystania podczas jazdy z telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych • wymienia konsekwencje nieprawidłowego i niezgodnego z zasadami ruchu drogowego zachowania się pieszych oraz kierujących pojazdami i urządzeniami wspierającymi ruch • wskazuje elementy wyposażenia rowerzysty i kierującego innymi urządzeniami zwiększające bezpieczeństwo na drodze • wskazuje różnicę pomiędzy rowerem 	
--	--	--

	<p>a wózkiem rowerowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki korzystania z wózków rowerowych 	
<p>ABC BEZPIECZNE- GO PODRÓŻO- WANIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje zasady właściwego zachowania się w środkach komunikacji publicznej • podaje znaczenie piktogramów • omawia zasady poruszania się zgodnie z przepisami dużych grup pieszych (kolumn) po jezdni • odczytuje informacje przekazywane przez znaki spotykane na kąpieliskach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje rozkład jazdy • na podstawie rozkładu jazdy wybiera najdogodniejsze połączenia między miejscowościami • planuje cel wycieczki i dobiera najlepszy środek transportu, korzystając z rozkładu jazdy • wymienia zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa na kąpieliskach strzeżonych i niestrzeżonych • wyznacza trasę pieszej wycieczki • na podstawie informacji zebranych z różnych źródeł potrafi zaplanować trasę wycieczki klasowej lub rodzinnej • wykonuje przewodnik turystyczny po swojej okolicy i prezentuje występujące na tym obszarze atrakcje turystyczne • samodzielnie i w racjonalny sposób pakuje plecak
<p>PRACE WYTWÓRCZE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo organizuje miejsce pracy • wymienia kolejność działań (operacji technologicznych) i szacuje czas ich wykonania • wykonuje pracę według przyjętych założeń • dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy • przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy • wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty, wytwory techniczne • projektuje własny piktogram na podstawie gotowych wzorów • właściwie dobiera materiały i ich zamienniki • sprawnie posługuje się narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem • właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru • projektuje własny znak bezpieczeństwa na podstawie gotowych wzorów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje prace w sposób twórczy • wykazuje się kreatywnością, projektując swoje prace wytwórcze • formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy • posługuje się nazewnictwem technicznym • projektuje znak bezpieczeństwa, wykazując się pomysłowością • projektuje piktogram, wykazując się pomysłowością • ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia • wykonuje prace z należytą starannością i dokładnością • samodzielnie realizuje zaplanowany wytwór techniczny • przewiduje skutki działania technicznego • współpracuje z grupą, podejmuje różne role i zadania w pracy w zespole • prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie

➤ **KRYTERIA OCENIANIA PRAC WYTWÓRCZYCH (ĆWICZENIA I ZADANIA PRAKTYCZNE):**

- indywidualne predyspozycje ucznia,
  - zgodność pracy z tematem,
  - pomysłowość konstrukcyjna,
  - wysiłek włożony w wykonanie pracy i w przygotowanie się do jej wykonania,
  - pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi,
  - łączenie umiejętności praktycznych z wiedzą teoretyczną,
  - organizacja pracy,
  - kreatywność - sposób przedstawiania tematu, własna interpretacja postawionego problemu plastycznego, oryginalność realizacji danego tematu, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań,
  - sprawność w posługiwaniu się narzędziami,
  - efektywność wykorzystania czasu pracy,
  - racjonalne gospodarowanie materiałami, przyjmowanie postawy proekologicznej,
  - samodzielność pracy,
  - podział zadań, komunikacja, prezentacja zadania, stopień poczucia odpowiedzialności a działanie grupowe (prace grupowe),
  - estetyka i staranność wykonania pracy,
  - przygotowanie stanowiska pracy i przestrzeganie zasad BHP.
- Brak materiałów do wykonania pracy nie zwalnia ucznia od pracy na lekcji. Uczeń ma obowiązek pracować na materiałach zastępczych.
- Udział uczniów w konkursach i pracach dodatkowych jest dobrowolny i nagradzany dodatkowymi ocenami.
- Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniowie z orzeczeniem o kształceniu specjalnym oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. Nauczyciel dostosowuje wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono ograniczone możliwości sprostania wymaganiom programowym ze względu na deficyty rozwojowe. W ocenianiu uczniów uwzględnia się szczególnie:
- udzielanie wsparcia, zachęty i pomocy w osiągnięciu przez uczniów sukcesu,
  - zwiększenie ilości ćwiczeń potrzebnych do opanowania umiejętności,
  - wydłużenie czasu przeznaczanego na wykonywanie ćwiczeń praktycznych, zadań i prac twórczych,
  - dzielenie ćwiczenia złożonego na proste etapy i ocenianie ich etapami,
  - zwolnienie z realizacji ćwiczenia, którego wykonanie sprawia uczniowi trudności,
  - odczytanie na głos poleceń dostarczonych innym uczniom w formie pisemnej,
  - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
  - liberalne ocenianie wytworów artystycznych ucznia (zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy i jej estetykę); podczas oceniania zwracanie przede wszystkim uwagi na stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, włożony wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały i niezbędne pomoce,
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego i rysunku technicznego.

- Sprawdzone i ocenione prace pisemne i praktyczne nauczyciel oddaje uczniom lub przechowuje do końca danego roku szkolnego. Pozostają one do wglądu dla uczniów i rodziców.